

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 4 sierpnia 2009 r.

**Pani
Violetta Skibińska
p.o. Naczelnika Urzędu Skarbowego
Poznań – Nowe Miasto**

LPO-410-20-04/2009
P/09/139

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Skarbowy Poznań – Nowe Miasto, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie egzekwowania obowiązków podatkowych od podmiotów prowadzących handel internetowy w latach 2007 – 2009 (do końca II kwartału).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 27 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Pani Naczelnik niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie stan przygotowania Urzędu do egzekwowania obowiązków podatkowych od podmiotów prowadzących handel internetowy, natomiast NIK ocenia pozytywnie działania podejmowane przez Urząd na etapie realizacji postępowań kontrolnych, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. NIK zwraca uwagę na to, że według stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. w bazie danych Urzędu (system informatyczny POLTAX) ujętych było 90 podatników dokonujących sprzedaży za pośrednictwem internetu (wpis „INTERNET” w polu „uwagi”). Dla porównania w dokumencie pn „Raport o podmiotach występujących w bazie Urzędu”, figurowało na dzień 30 czerwca 2009 r. - 28 podatników, którzy jako główny rodzaj działalności gospodarczej podali kod PKD 4791Z (sprzedaż detaliczna prowadzona poprzez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet).

NIK negatywnie ocenia brak działań Urzędu mających na celu pozyskanie własnych informacji o skali handlu internetowego prowadzonego przez podatników z terenu właściwości Urzędu oraz nieprowadzenie analiz obszarów ryzyka występowania nieprawidłowości w handlu realizowanym za pośrednictwem internetu. Jak wynika z ustaleń

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

kontroli NIK, pracownicy Urzędu nie posiadali informacji dotyczących skali handlu internetowego, skali udziału w rynku sprzedaży realizowanej za pośrednictwem portali aukcyjnych oraz sprzedaży poprzez sklepy internetowe. Zgodnie z zapisem obowiązującego w okresie objętym kontrolą Regulaminu organizacyjnego Urzędu, wyznaczanie „nowych obszarów” ryzyka zewnętrznego należało do zadań Działu Kontroli Podatkowej oraz do czasu zakończenia kontroli NIK, w Urzędzie nie zostały wyznaczone osoby odpowiedzialne za prowadzenie analiz w przedmiotowym zakresie.

Podkreślić należy, że czynności mające na celu utworzenie informatycznej bazy podatników dokonujących sprzedaży za pośrednictwem internetu, podjęte zostały przez Urząd dopiero w kwietniu 2009 r.

Zauważyć jednak należy, że w procedurach przeprowadzania kontroli podatkowych, obowiązujących od dnia 5 czerwca 2007 r., wprowadzony został obowiązek dokumentowania przez kontrolujących w toku kontroli podatkowej oświadczenia kontrolowanego podatnika o prowadzonej działalności gospodarczej w formie sklepu internetowego z podaniem adresów stron internetowych.

2. NIK negatywnie ocenia stan przygotowania Urzędu do kontroli podatkowych oraz postępowań podatkowych wobec podmiotów prowadzących działalność gospodarczą za pośrednictwem internetu oraz stan przygotowania Urzędu do przeciwdziałania występującej w tym obszarze tzw. „szarej strefy”. Do czasu zakończenia kontroli NIK, udział w szkoleniach zewnętrznych wzięło tylko trzech spośród 14 pracowników Działu Kontroli Podatkowej. Ponadto, w ww. zakresie przeprowadzone zostało tylko jedno szkolenie wewnętrzne dla pracowników Działu Kontroli Podatkowej w styczniu 2008 r. Drugie szkolenie, zaplanowane na II kwartał 2009 r., do dnia zakończenia kontroli NIK, nie zostało przeprowadzone.

W Urzędzie nie opracowano wewnętrznej metodyki postępowania dotyczącej kontroli handlu internetowego. Co prawda w dniu 27 maja 2009 r. podczas narady Zespołu ds. realizacji strategii zarządzania ryzykiem zewnętrznym omówione zostały propozycje zmian procedur kontroli ze szczególnym uwzględnieniem handlu internetowego. Ustalenia kontroli wykazały jednak, że zmiany te do dnia zakończenia kontroli NIK nie zostały wprowadzone.

3. NIK zwraca uwagę na to, że żadna z kontroli w zakresie handlu internetowego nie została podjęta z własnej inicjatywy Urzędu. W latach 2007 – 2009 (do końca II kwartału), na podstawie pięciu informacji zewnętrznych przeprowadzonych zostało przez Urząd siedem kontroli podatkowych w zakresie związanym z handlem internetowym. Udział tych postępowań kontrolnych stanowił zaledwie 0,9% kontroli ogółem przeprowadzonych przez Urząd w okresie objętym kontrolą NIK. Urząd przeprowadził ponadto trzy kontrole u dwóch podatników oraz rozpoczął w dniu 30 czerwca 2009 r. dwie kontrole u jednego podatnika na zlecenie Delegatury NIK w Kielcach.

NIK negatywnie ocenia wykorzystanie przez Urząd informacji zewnętrznych o nieprawidłowościach w działalności podmiotów prowadzących sprzedaż za pośrednictwem internetu. Co prawda, w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 28 marca 2009 r. (data ostatniej informacji w okresie objętym kontrolą) do Urzędu wpłynęło 17 informacji zewnętrznych dotyczących prowadzenia sprzedaży za pośrednictwem internetu

bez wystawiania dowodów sprzedaży. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że pierwsze udokumentowane działania w celu zweryfikowania zawartych w nich informacji, podjęte zostały przez Urząd w okresie do dwóch miesięcy (10 informacji) oraz po upływie od ośmiu do 14 miesięcy (siedem informacji).

4. NIK negatywnie ocenia brak efektywnej współpracy pomiędzy Urzędem a Urzędem Kontroli Skarbowej w Poznaniu i urzędami celnymi w zakresie objęcia kontrolą systemową handlu internetowego. W okresie objętym kontrolą zawarte zostały porozumienia dotyczące współpracy pomiędzy tymi urzędami. Jednocześnie z ustaleń kontroli NIK wynika, że w obszarze handlu internetowego współpraca ta polegała jedynie na zgłoszeniu propozycji ujęcia w dokumencie pn. „Kryteria dla podmiotów typowanych przez urzędy skarbowe do planu kontroli UKS w 2007 r.” sprzedaży internetowej w obszarze podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego od osób fizycznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rozważenie opracowania metodyki kontroli podatkowej podmiotów prowadzących handel internetowy.
2. Zapewnienie prowadzenia bieżących analiz pozwalających na określenie skali handlu internetowego na terenie właściwości Urzędu, w celu objęcia podmiotów prowadzących taki handel systemową kontrolą.
3. Zapewnienie efektywniejszej współpracy z organami podatkowymi i celnymi w zakresie handlu prowadzonego za pośrednictwem internetu..
4. Prowadzenie bez zbędnej zwłoki, czynności sprawdzających, w przypadku powzięcia informacji o nieprawidłowościach w zakresie wywiązania się podmiotów z obowiązków podatkowych w związku z prowadzeniem handlu internetowego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Naczelnik w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.